

Statens Pensjonsfond Utland: Energiinvesteringer i Kina 2010

Jens F. Reinertsen, konsulent, ILPI¹
Inga Fritzen Buan, rådgiver, WWF-Norge

Norge har stått i spissen for kampen om å forplikte det internasjonale samfunn til å holde den globale oppvarmingen under 2°C sammenlignet med førindustrielt nivå. For å kunne nå dette målet må det globale utslippet av klimagasser reduseres med 50-80% innen 2050.

Statens Pensjonsfond Utland (SPU) er verdens nest største statlige pensjonsfond, og eier omtrent 1% av verdens aksjer. Dette gjør SPU til Norges kraftigste virkemiddel og kilde til påvirkning av verdens utvikling. Gjennom en aktiv oppfølging av miljø- og klimastandarder i eierskapsutøvelsen og utvikling av en strategisk investeringsprofil, har Norge gjennom SPU en unik mulighet til å øke verdsetningen av selskap og finansielle aktører som bidrar til en grønnere global økonomi.

Med dette notatet retter WWF for tredje år på rad fokus mot SPU's investeringer i energisektoren i Kina. Med utgangspunkt i beholdningstall for SPU som oppgitt av Norges Bank Investment Management (NBIM), undersøker notatet fordelingen av SPU's investeringer i petroleum, kull og fornybar energi i Kina.

Anbefalinger

- Finansdepartementet må endre forvaltningsmandatet til Norges Bank Investment Management i retning av mer strategiske investeringer i selskaper som bidrar best til langsiktig bærekraftige miljø- og klimaløsninger (positiv filtrering) i hver sektor.
- Et globalt investeringsprogram for miljøinvesteringer gjennom SPU ble opprettet i 2009, og er et første skritt mot en slik strategisk prioritering. Imidlertid utgjør det i dag en svært liten andel av SPU. Dette må styrkes betraktelig, og det må dokumenteres at investeringene under dette programmet innbærer en strategisk prioritering av miljø- og klimaløsninger utover det som ligger i en naturlig spredning av risiko over alle sektorer. I dette ligger også et behov for en klargjøring av investeringskriteriene i programmet.
- Etikkrådets kapasitet til å følge opp SPU's løpende investeringer må styrkes betraktelig.
- Finansdepartementet må pålegges å utvikle uttrekkskriterier som sikrer at SPU ikke investerer i selskaper med virksomhet som undergraver det internasjonale klimaarbeidet og internasjonalt anerkjente klimamål.
- Norge må ta initiativ til en koordinering av statlige investeringsfond (såkalte "sovereign wealth funds") for å sikre kapital til klima- og miljøvennlige investeringer som kan bidra til en grønnere global økonomi.
- NBIM må følge opp og kreve forbedring i forhold til funnene fra sin egen rapport "Investor Expectations for Climate Change Risk – Sector Compliance Report" som viste at selskapene i liten grad oppfylte forventningene deres.

¹ International Law and Policy Institute, <http://www.ilpi.org>

Sammendrag

Hovedfunnet i notatet er at SPU's investeringer i Kina, på tross av økt fornybarandel siden 2008, fortsatt i hovedsak investeres i fossile energikilder.

- SPU's investeringer i Kina øker fra 24,3 til 31,2 milliarder kroner. Dette utgjør i 2010 1% av fondets totale investeringer
- Energisektoren mottar en økende andel av investeringene, 19%.
- 86% av investeringene i energisektoren går til fossil energi, kun 14% til fornybar.
- Fornybarandelen har økt betraktelig, fra 0,9% i 2008, til 6,7% i 2009, og 14% i 2010.
- Kullandelen har økt fra 25% til hele 46% fra 2009 til 2010. I reelle tall er dette en fordobling fra 1,3 til 2,6 milliarder kroner.
- Siden 2008 har kroneverdien av investeringene i fossil energi økt med over 3,4 milliarder kroner, mens investeringene i fornybare kilder kun har økt med 810 millioner kroner. Mellom 2009 og 2010 har tilsvarende økninger vært på henholdsvis 1,1 milliard og 538 millioner.

Kinas energisektor

For å unngå ødeleggende klimaendringer må verdens energisektor være nær utslippsfri innen 2050.ⁱ Dette vil kreve en drastisk økning i fornybar energis andel av energisammensetningen, ikke minst i Kina. Dette er også en av konklusjonene til det Internasjonale energibyråets (IEA) rapport "World Energy Outlook 2010".ⁱⁱ Landet som er verdens største forbruker av energi fikk i 2008 71% av energien sin fra kull, 19% fra olje, og kun 9% fra fornybare kilder.ⁱⁱⁱ Kina har siden 2007 sluppet ut mest CO₂ i verden, og står nå for 22% av de globale utslippene.^{iv}

Tall fra 2010 viser at det i dag investeres mer i fornybarsektoren i Kina enn i noe annet land, og at Kinas installerte fornybarkapasitet er høyest i verden.^v Landet har også en lovfestet målsetting om 15% ikke-fossile kilder (fornybar energi og kjernekraft) innen 2020. Likevel, når IEAs projeksjoner sier at Kinas energibehov vil øke med 75% fram til 2035 betyr det at også fossil energi, og dermed klimagassutslipp, vil øke massivt.

I tillegg til dets bidrag til klimaforandring fører kullindustrien i Kina antakelig til flere dødsfall enn noen annen industri. Ikke bare fører gruveulykker til flere tusen dødsfall hvert år,^{vi} kullindustrien er også en av de viktigste bidragsyterne til det som har blitt estimert til 750 000 for tidlige dødsfall hvert år på grunn av luft- og vannforurensning i Kina.^{vii}

Statens Pensjonsfond Utland

Finansdepartementets mandat til Norges Bank Investment Management (NBIM), som forvalter SPU, fastsetter rammeverket for fondsforvaltningen. Blant annet bestemmes det i mandatet at "[f]orvaltningen av fondsmidlene skal bygge på målet om høyest mulig avkastning. ... God avkastning på lang sikt anses å være avhengig av en bærekraftig utvikling i økonomisk, miljømessig og samfunnsmessig forstand".^{viii} SPU's etiske retningslinjer bestemmer i tillegg at Finansdepartementet "etter råd fra Etikkrådet [kan] utelukke selskaper fra fondets investeringsunivers der det er en uakseptabel risiko for at selskapet medvirker til eller selv er ansvarlig for ... alvorlig miljøskade".^{ix} I dag er totalt ti selskaper utelukket på dette grunnlaget, ingen av dem kinesiske.^x

Investeringer i fornybar energi er ikke bare et verdispørsmål. Klimaendringer vil ha enorme direkte innvirkninger på verdensøkonomien. Dette reflekteres i Finansdepartementet,^{xi} NBIM^{xii} og eksterne eksperter^{xiii} erkjennelse av at investeringer må være klimavennlige også av rent økonomiske årsaker. NBIM har derfor klimaendringer som et av sine

fokusområder for ansvarlig eierskapsutøvelse, og har satt sammen et sett med “investorforventninger” for hvordan de ønsker at selskap det investeres i skal forholde seg til utfordringene forbundet med klimaendringer.^{xiv} NBIM konkluderte i en rapport fra 2009 at selskaper kun i liten grad svarte til investorforventningene.^{xv} Det er imidlertid foreløpig usikkert hvilken reell effekt denne kunnskapen har hatt eller vil komme til å ha.

Positiv utvikling har også funnet sted. Et nytt globalt investeringsprogram for miljøinvesteringer ble opprettet i 2009.^{xvi} Dette er i dag på 25,7 milliarder kroner, eller ca 0,8 % av SPU.^{xvii} Vannforvaltning, miljøteknologi og ren energi får hver en tredel av investeringene. Dette er et steg i riktig retning, og kan også skape positive signaleffekter som kanskje kan være større enn programmets beskjedne størrelse.

SPUs energiinvesteringer i Kina

Tabell 1: SPUs investeringer i Kina^{xviii}

	Investeringer	Antall Selskaper	I energisektoren ^{xix}	Energisektorens andel
2007	6,4 milliarder	122	891 millioner	13,9 %
2008	10,8 milliarder	206	1,6 milliarder	15,4 %
2009	24,3 milliarder	944	4,3 milliarder	17,6 %
2010	31,2 milliarder	1027	5,9 milliarder	18,8 %

Alle tall i NOK. Egne utregninger basert på NBIMs beholdningslister^{xx}

Av tabell 1 over kan vi se at energisektoren mottar en økende andel av investeringene. Investeringsøkningen har avtatt noe mellom 2009 og 2010 sammenliknet med årene før.

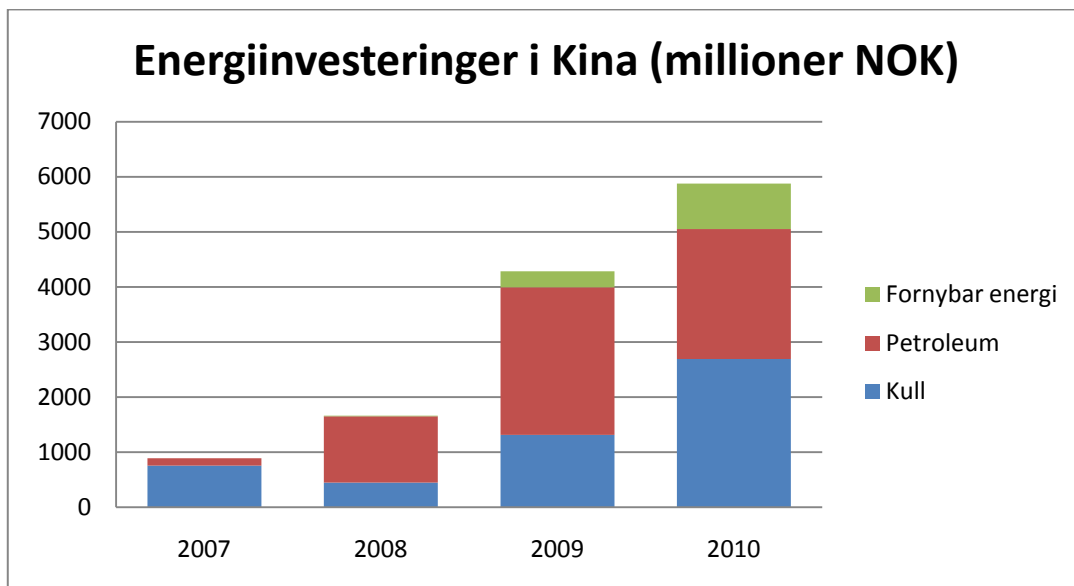
Tabell 2: SPUs investeringer i energisektoren i Kina

	2007		2008		2009		2010	
	Investeringer	Andel	Investeringer	Andel	Investeringer	Andel	Investeringer	Andel
Fossil energi	891 mill	100 %	1,7 mrd	99,1 %	4,0 mrd	93,3 %	5,1 mrd	85,9 %
Kull	757 mill	85,0 %	447 mill	26,8 %	1,3 mrd	30,7 %	2,7 mrd	45,8 %
Petroleum	134 mill	15,0 %	1,2 mrd	72,3 %	2,7 mrd	62,6 %	2,4 mrd	40,2 %
Fornybar energi	0	0	15 mill	0,9 %	287 mill	6,7 %	825 mill	14,0 %

Alle tall i NOK. Egne utregninger basert på NBIMs beholdningslister^{xxi}

Tabell 2 viser at 86% av SPUs energiinvesteringer i Kina gikk i 2010 til fossil energi, og 45% til kull. Kullinvesteringene er mer enn doblet siden 2009, og seksdoblet siden 2008. Investeringene i petroleumssektoren har gått noe ned siden 2009, og utgjør nå 40% av energiinvesteringene mot 70% i 2009.

Fornybarsektoren har sett en markant oppgang både i prosentandel og kroneverdi, selv om oppgangen i kroneverdi er betraktelig mindre enn økningen innen fossil energi. Fra 2009 til 2010 økte investeringene i fornybar energi med 538 millioner kroner, mens investeringene i fossil energi økte med 1,1 milliard kroner.

Kilde: Egne utregninger basert på NBIMs beholdningslister

Kontaktpersoner

Konsulent Jens F. Reinertsen, +47 40245354, jens.reinertsen@gmail.com

Rådgiver Inga Fritzen Buan, +47 97074843, ifbuan@wwf.no

Leder for klima og energiavdelingen i Arild Skedsmo, +47 99463531, askedsmo@wwf.no

Vedlegg: Liste over SPUs energiinvesteringer i Kina 2010

Selskap innen ikke-fornybar energi	Investering	Hovedsektor
An Hui Wenergy Co Ltd	490 876	Kull
Anhui Hengyuan Coal Industry And Electricity Power Co Ltd	3 836 116	Kull
Beijing Haohua Energy Resource Co Ltd	2 407 560	Kull
Changchun Gas Co Ltd	2 314 778	Kull
Changchunjing kai Group Co Ltd	952 934	Kull
Chifeng Fulong Thermal Power Co Ltd	1 948 651	Kull
China Coal Energy Co Ltd	461 116 643	Kull
China Power International Development Ltd	10 901 953	Kull
China Resources Power Holdings Co Ltd	260 126 578	Kull
China Shenhua Energy Co Ltd	766 979 326	Kull
Chongqing Jiulong Electric Power Co Ltd	1 635 089	Kull
Citic Pacific Ltd	382 104 323	Kull
Datang Huayin Electric Power Co Ltd	581 989	Kull
Datang International Power Generation Co Ltd	16 861 516	Kull
Datong Coal Industry Co Ltd	5 850 546	Kull
GD Power Development Co Ltd	9 409 486	Kull
Guangdong Electric Power Development Co Ltd	32 333 115	Kull
Guangdong Investment Ltd	11 568 693	Kull
Guangzhou Development Industry Holdings Co	1 669 475	Kull
Guangzhou Hengyun Enterprises Holdings Ltd	832 514	Kull
Guizhou Panjiang Refined Coal Co Ltd	4 838 261	Kull
Harbin Hatou Investment Co Ltd	1 381 265	Kull
HeiLongJiang HeiHua Co	515 798	Kull
Henan Shenhua Coal & Power Co Ltd	7 653 259	Kull
Huadian Energy Co Ltd	565 057	Kull
Huadian Power International Co	1 199 259	Kull
Huaneng Power International Inc	11 539 202	Kull
Huolinhe Opencut Coal Industry Co Ltd of Inner Mongolia	2 356 269	Kull
Inner Mongolia MengDian HuaNeng Thermal Power Co Ltd	2 465 083	Kull
Inner Mongolia Pingzhuang Energy Co Ltd	1 995 840	Kull
Inner Mongolia Yitai Coal Co	64 808 587	Kull
Inner Mongolia Yuan Xing Energy Co Ltd	2 788 335	Kull
Jiangsu Aoyang Technology Corp	1 218 238	Kull
Jiangsu Sunshine Co Ltd	2 425 257	Kull
Jiangsu Yueda Investment Co Ltd	1 877 606	Kull
Jiangxi Ganneng Co Ltd	829 532	Kull
Jilin Power Share Co Ltd	1 327 638	Kull
Jizhong Energy Resources Co Ltd	4 292 196	Kull
Jointo Energy Investment Co Ltd Hebei	1 483 669	Kull
Kailuan Energy Chemical Co Ltd	2 946 651	Kull
Leshan Electric Power Co	1 452 442	Kull
Minmetals Development Co Ltd	4 816 831	Kull
Pingdingshan Tianan Coal Mining Co Ltd	6 366 257	Kull
Qingdao Soda Ash Industrial Co Ltd	615 386	Kull
Sansteel Minguang Co Ltd Fujian	772 099	Kull

SDIC Huajing Power Holdings Co Ltd	1 934 133	Kull
SDIC Xinji Energy Co Ltd	1 437 578	Kull
Shandong Xinneng Taishan Power Generation Co Ltd	1 368 460	Kull
Shanghai ACE Co Ltd	762 290	Kull
Shanghai Datun Energy Resources Co Ltd	2 441 418	Kull
Shanghai Electric Power Co Ltd	1 112 506	Kull
Shanxi Antai Group Co Ltd	1 278 074	Kull
Shanxi Coal International Energy Group Co Ltd	3 958 341	Kull
Shanxi Coking Co Ltd	1 497 847	Kull
Shanxi Guoyang New Energy Co Ltd	11 890 093	Kull
Shanxi Lanhua Sci-Tech Venture Co Ltd	8 251 473	Kull
Shanxi Lu'an Environmental Energy Development Co Ltd	6 324 707	Kull
Shanxi Meijin Energy Co Ltd	651 770	Kull
Shanxi Xishan Coal & Electricity Power Co Ltd	47 929 654	Kull
Shanxi Zhangze Electric Power Co Ltd	592 237	Kull
Shenergy Co Ltd	5 325 732	Kull
Shenyang Jinshan Energy Co Ltd	618 496	Kull
Shenzhen Energy Group Co Ltd	2 334 461	Kull
Sichuan Shengda Industrial Co Ltd	930 282	Kull
Sinochem International Corp	2 843 049	Kull
Sundiro Holding Co Ltd	1 467 406	Kull
Taiyuan Coal Gasification Co Ltd	2 183 042	Kull
Tianjin Development Hldgs	14 008 153	Kull
TOP Energy Co Ltd-A	1 414 250	Kull
Wuhan Kaidi Electric Power Co Ltd	1 877 649	Kull
Xinjiang Tianfu Thermoelectric Co Ltd	2 210 190	Kull
Yanzhou Coal Mining Co Ltd	404 888 539	Kull
Yunnan Yunwei Co Ltd	596 218	Kull
Zhejiang Southeast Electric Power Co	15 526 812	Kull
Zhengzhou Coal Industry & Electric Power Co Ltd	1 188 361	Kull
Zhengzhou Coal Mining Machinery Group Co Ltd	36 659 283	Kull
China Oilfield Services Ltd	141 954 654	Petroleum
China Petroleum & Chemical Corp	351 136 058	Petroleum
China Resources Gas Group Ltd	12 970 293	Petroleum
CNOOC Ltd	1 155 238 438	Petroleum
CSC Nanjing Tanker Corp	981 678	Petroleum
CSG Holding Co Ltd	58 737 870	Petroleum
Maoming Petro-Chemical Shihua Co Ltd	1 038 143	Petroleum
Offshore Oil Engineering Co Ltd	9 083 783	Petroleum
PetroChina Co Ltd	597 606 455	Petroleum
Shaan Xi Provincial Natural Gas Co Ltd	852 920	Petroleum
Shanghai Dazhong Public Utilities Group Co Ltd	2 446 934	Petroleum
Sinopec Kantons Holdings Ltd	1 984 743	Petroleum
Sinopec Shandong Taishan Petroleum Co Ltd	764 646	Petroleum
Sinopec Shanghai Petrochemical Co Ltd	17 589 705	Petroleum
Wintime Energy Co Ltd	2 013 730	Petroleum
Xinjiang Dushanzi Tianli High & New Tech Co Ltd	1 529 065	Petroleum
Xinjiang International Industry Co Ltd	1 167 171	Petroleum
Yantai Jereh Oilfield Services Group Co Ltd	2 878 490	Petroleum

Yueyang Xingchang Petrochemical	491 596	Petroleum
Zhejiang Haiyue Co Ltd	1 096 286	Petroleum

Selskap innen fornybar energi

	Investering	Hovedsektor
China Datang Corp Renewable Power Co Ltd	140 152 262	Vindkraft
China Longyuan Power Group Corp	380 453 844	Vindkraft
China Power New Energy Development Co Ltd	7 855 226	Vindkraft
China Suntien Green Energy Corp Ltd	78 492 138	Vindkraft
China Yangtze Power Co Ltd	12 103 055	Vannkraft
Fujian Longking Co Ltd	3 473 379	Vannkraft
Guangdong Baolihua New Energy Stock Co Ltd	2 494 985	Vindkraft
Guangdong Meiyuan Hydropower Co Ltd	1 829 886	Vannkraft
Guangdong Shaoneng Group	1 376 928	Kull og vann
Guangxi Guiguan Electric Power Co Ltd	1 399 120	Vannkraft
Hengdian Group DME GC Magnetics Co Ltd	2 039 683	Solkraft
Jiangsu Huasheng Tianlong Photoelectric Co Ltd	25 000 583	Solkraft
Jiangsu Zongyi Co Ltd	2 839 517	Solkraft
Nanghai Development Co Ltd	989 923	Avfallsgass
NingXia YinXing Energy Co Ltd	708 727	Vindkraft
Shanghai Shenhua Holdings Co Ltd	2 039 798	Vindkraft
Shenzhen Topraysolar Co Ltd	660 186	Solkraft
Sichuan Chuantou Energy Co Ltd	2 345 477	Vannkraft
Sichuan Xichang Electric Power Co Ltd	2 249 345	Vannkraft
Xinjiang Goldwind Science & Technology Co Ltd	146 871 669	Vindkraft

ⁱ WWF, 2011, *The Energy Report*, http://assets.panda.org/downloads/101223_energy_report_final_print_2.pdf, uthentet 6. april 2011.

ⁱⁱ IEA, *World Energy Outlook 2010 Factsheet*, <http://www.worldenergyoutlook.org/docs/weo2010/factsheets.pdf>, uthentet 30. mars 2011.

ⁱⁱⁱ Energy Information Administration 2010, *Country Analysis Briefs – China*, <http://www.eia.doe.gov/EMEU/cabs/China/pdf.pdf>, uthentet 30. mars 2011.

^{iv} IEA 2010, *CO2 Emissions from Fuel Combustion 2010 – Highlights*, http://www.iea.org/publications/free_new_Desc.asp?PUBS_ID=1825, uthentet 30. mars 2011.

^v Pew Environment Group, 2010, *Who's winning the Clean Energy Race? 2010 Edition*, <http://www.pewenvironment.org/uploadedFiles/PEG/Publications/Report/G-20Report-LOWRes-FINAL.pdf>, uthentet 30. mars 2011.

^{vi} Reinvang, R., 2009, *Investing in Global Warming*, http://assets.wwf.no/downloads/investing_in_global_warming_sovereign_wealth_fund_in_china_wwf_norway_may2009.pdf, uthentet 30. mars 2011, spesielt s. 10. Se også Greenpeace International 2008, *The true cost of coal*, <http://www.greenpeace.org/raw/content/international/press/reports/cost-of-coal.pdf>, uthentet 30. mars 2011.

^{vii} McGregor, R., 2007, *750,000 a year killed by Chinese pollution*, Financial Times, 2. juli 2007, <http://www.ft.com/cms/s/0/8f40e248-28c7-11dc-af78-000b5df10621.html>, uthentet 29. mars 2011.

^{viii} Finansdepartementet, 2010, *Mandat for forvaltningen av Statens pensjonsfond utland*, § 2-1(1).

^{ix} Finansdepartementet, 2010, *Retningslinjer for observasjon og utelukkelse av selskaper fra Statens pensjonsfond utlands investeringsunivers*, § 2(3-c), http://www.regjeringen.no/nb/dep/fin/tema/statens_pensjonsfond/ansvarlige-investeringer/Retningslinjer-for-observasjon-og-utelukkelse-fra-Statens-pensjonsfond-utlands-investeringsunivers.html?id=594254, uthentet 7. april 2011.

^x Liste over utelukkede selskaper: http://www.regjeringen.no/nb/dep/fin/tema/statens_pensjonsfond/ansvarlige-investeringer/selskaper-som-er-utelukket-fra-fondets-i.html?id=447122, uthentet 30. mars 2011.

^{xi} Se f.eks Finansdepartementet 2010, *Forvaltningen av Statens Pensjonsfond Utland i 2009, Meld. St. 10 (2009-2010)*, <http://www.regjeringen.no/nb/dep/fin/dok/regpubl/stmeld/2009-2010/Meld-St-10-2009-2010.html?id=599137>, uthentet 7. april 2011.

^{xii} NBIM 2009, *NBIM Investor Expectations for Climate Change Risk Management*, http://www.nbim.no/Global/Brochures/Climate_web_enkeltsider.pdf, uthentet 29. mars 2011.

^{xiii} Se f.eks. Mercer 2011, *Climate Change Scenarios - Implications for Strategic Asset Allocation*, http://www.mercer.com/attachment.dyn?idContent=1407480&filePath=/attachments/English/04028-IC_ClimateChangeAssetAllocationStudy_Report_FNL_lowres.pdf, uthentet 29. mars 2011.

^{xiv} NBIM 2009, *NBIM Investor Expectations for Climate Change Risk Management*.

^{xv} NBIM 2009, *NBIM Investor Expectations: Climate Change Risk Management - Sector Compliance Report*, <http://www.nbim.no/Global/Brochures/Compliance%20reports/Climate%20Change%20Mangement/2009%20Compliance%20Report%20Climate%20Change%20Management.pdf>

^{xvi} "mandater som er særlig innrettet mot miljørelaterte investeringer", NBIM 2011, Statens Pensjonsfond Utland - Årsrapport 2010 [http://www.nbim.no/Global/Reports/2010/NORSK%20C3%85rsrapport%202010%2024%20mars%20\(printed\).pdf](http://www.nbim.no/Global/Reports/2010/NORSK%20C3%85rsrapport%202010%2024%20mars%20(printed).pdf), uthentet 31. mars 2011

^{xvii} Det har ikke lyktes oss å finne NBIMS kriterier for hva som skal regnes inn under miljøinvesteringsprogrammet.

Tallene vi refererer til viser det som er investert gjennom NBIMs mandater som er særlig innrettet mot miljørelaterte investeringer, som angitt i årsrapporten.

^{xviii} Investeringer i Kina betyr i dette notatet, som i NBIMs beholdningsliste, investeringer i selskap FTSE (benchmark-leverandør for aksjer) betegner som kinesiske.

^{xix} Energisektoren er i dette notatet definert som alle selskaper som er involvert i alle ledd av produksjon og salg av energi. Av selskaper som opererer innenfor flere sektorer er selskaper som i betydelig grad opererer innen energisektoren inkludert, mens selskaper som kun i liten grad er involvert i energisektoren er ekskludert. Kraftselskaper (klassifisert som *utilities* av NBIM), som ofte produserer kraft fra forskjellige energikilder, er klassifisert etter hovedenergikilde, basert på offentlig tilgjengelig informasjon hovedsaklig fra selskapenes nettsider. Kraftselskaper med fornybarandel på rundt 50% er klassifisert under fornybar. I tallene for 2007 og 2008 er kraftselskaper ikke inkludert. Se vedlegg for komplett liste over SPUs energiinvesteringer i Kina.

^{xx} Tallene for 2007 og 2008 er hentet fra Reinvang, R., 2009.

^{xxi} Tallene for 2008 er hentet fra Reinvang, R., 2009.

All reproduksjon av teksten, i sin helhet eller delvis, må referere til rapportens tittel og til WWF, som har copyright på innholdet.

© Tekst 2011 WWF.

Alle rettigheter forbeholdt.